

नेपाल बैंक लिमिटेड
तह ४, सहायक (IT) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको योजनालाई निम्नानुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	Economy, Banking, Management and General IT	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x १ अङ्क	४५ मिनेट
				विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	१० प्रश्न x ५ अङ्क	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	Information Technology	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर आउने प्रश्न	१२ प्रश्न x ५ अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट
					लामो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न x १० अङ्क	

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता (Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेखदा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital Letter) A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small Letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्ड/एकाइ/प्रश्नको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८१/१२/१४

नेपाल बैंक लिमिटेड
तह ४, सहायक (IT) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :

Economy, Banking, Management and General IT

खण्ड (क): (२५ प्रश्न × १ अङ्क + ५ प्रश्न × ५ अङ्क = ५०)

1. Economy, Banking and Management

- 1.1 Macroeconomic indicators: GDP, Per Capita Income, Investment, Consumption, Saving, Inflation, Public debt Management, Population, Export and Import
- 1.2 Challenges of Economic Development in Nepal
- 1.3 Banking in Nepal: Evolution and Present scenario
- 1.4 Management of Commercial banks: Deposit Management, Lending Management, Cost Management, Risk Management.
- 1.5 Concept of Financial Statements of Commercial Bank
- 1.6 Definition of Core Banking Solution
- 1.7 Introduction to KYC, AML guidelines
- 1.8 Financial analysis: Funds flow, Liquidity ratios, Leverage ratios, Turnover ratios, Profitability ratio
- 1.9 Role and Functions of Commercial Banks and Central Bank (Nepal Rastra Bank)
- 1.10 Banks and Financial Institutions Act, 2073
- 1.11 Management: Concept, Principles, Functions
- 1.12 Human Resource Management: Concept, Meaning & Functions
- 1.13 Customer Relation Services: Concept, Principles, Importance, Tools & Techniques
- 1.14 Basic Concept of Motivation, Communication

खण्ड (ख): (२५ × १ अङ्क + ५ प्रश्न × ५ अङ्क = ५०)

2. General IT

- 2.1 History and development IT in Nepal
- 2.2 Electronic Transaction Act, 2063
- 2.3 Cybersecurity Policy, 2080
- 2.4 NRB IT policy
- 2.5 E-banking Products, Debit/Credit Card, ATM, ABBS, SWIFT
- 2.6 Online and mobile banking
- 2.7 Management Information System (MIS)
- 2.8 Cyber Crime & Code of Conduct

द्वितीय पत्र: Information Technology

खण्ड (क): (६ प्रश्न × ५ अङ्क + २ प्रश्न × १० अङ्क = ५०)

1. Hardware and Software for Banking

- 1.1 Computer Hardware: Input Unit, CPU, Output Unit, Storage devices, peripheral devices, power supply
- 1.2 Security: Physical and digital, Security threats
- 1.3 Software: Spreadsheet, Word Processor, Presentation Software, Operating System, Database Management System
- 1.4 Key banking devices: ATMs, servers, computers, Installation and configuration of basic hardware
- 1.5 Banking Software Basics: Core Banking Systems (CBS) overview, Introduction to banking applications (CRM, payment systems, Loan Management System, HRMIS)

2. Computer Architecture and Operating System

- 2.1 Registers, Memory Hierarchy, Cache Memory, External Memory, Memory Management, Direct & Indirect addressing; Organization of hard disk, RAID, Interrupt, Auxiliary Memory, Virtual Memory-Address Space, Paging; CPU Architecture, Parallel Processing, CISC, RISC, Control Unit; I/O Management, I/O Interface, I/O Requests Handling, I/O Devices
- 2.2 Types and Functions of operating systems, Input Output and Files: I/O devices and its organization, Principles of I/O software and hardware, Disks, Files and directories organization, Linux and Windows OS

3. Compliance and IT Policies

- 3.1 IT Compliance in Banking including KYC and AML guidelines
- 3.2 Understanding data security laws and safe handling of sensitive information

खण्ड (ख): (६ प्रश्न × ५ अङ्क + २ प्रश्न × १० अङ्क = ५०)

4. Database Management System

- 3.1 Introduction, Database Model, Relational Database Model, Database design and Normalization, Basic concept of Tables, Fields, Records, Relationships and Indexing, Structured Query Language statements for manipulating database objects and information from database, Creating, modifying and deleting Query/forms/reports
- 3.2 Query processing and optimization techniques
- 3.3 Data Backup and Recovery: Importance of regular backups: Assisting with backup procedures and restoring lost data, failure classification, back types

5. Network and System Administration

- 5.1 Computer networks : Introduction and working of networks (LAN, WAN and VPN), Client server and peer-to-peer model, setting up devices on the network and

नेपाल बैंक लिमिटेड
तह ४, सहायक (IT) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

troubleshooting connectivity problems, OSI Reference model, TCP/IP Reference model, IP Addressing, subnet mask, gateway, DNS, WINS, static and automatic address assignment, FTP (File Transfer Protocol), Electronic mail, DNS (Domain Name Service)

5.2 Basic knowledge of system administration

6. Cyber Security

5.3 Introduction and Importance of cybersecurity

5.4 Common threats and tools for protection (firewall, antivirus), encryption and secure communications, data privacy, cybercrimes and threats

5.5 Cyber hygiene